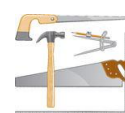
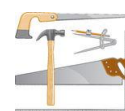

Teczka zawodu Stolarz 752205

Spis treści	str.
1. Wstęp	3
2. Opis zawodu	3
3. Wymagania dla zawodu	4
4. Wykonywane czynności	5
5. Środowisko pracy	6
6. Podstawowy sprzęt	10
7. Jak zostać stolarzem?	...
8. Możliwości zatrudnienia i płace	...

I. Wstęp

Stolarz to rzemieślnik, który wykonuje z drewna meble lub elementy potrzebne w budownictwie i wykończeniu wnętrz. Ten zawód rzemieślniczy ma długą tradycję. Pierwszy cech stolarski założono pod koniec XV wieku w Krakowie.

Stolarz jest pracownikiem, który wykonuje i konserwuje przedmioty drewniane lub drewnopodobne takie jak: meble (w budynkach mieszkalnych, w halach produkcyjnych, w magazynach, w obiektach handlowo-usługowych), meble artystyczne, elementy stolarki budowlanej, skrzynie, instrumenty muzyczne, ramy, wyroby dekoracyjne itp.

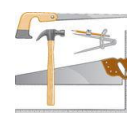
Miejsca pracy stolarza:

- place budowy,
- przemysł meblarski,
- małe zakłady stolarskie,
- pracownie konserwacji zabytków,
- własny warsztat.

II. Opis zawodu

Stolarz wykonuje elementy drewniane lub drewnopodobne na podstawie dokumentacji, rysunków technicznych lub własnych projektów. Stolarz dobiera odpowiednie gatunki drewna lub materiały drewnopodobne, kleje, pokosty, farby i lakiery w zależności od ich właściwości i od przeznaczenia. Precyzyjnie wycina i łączy elementy np. mebli, okleja meble fornirem lub płytami laminowanymi przy pomocy różnego sprzętu (mechanicznego lub ręcznego). Szlifuje i lakieruje powierzchnie drewniane lub drewnopodobne, montuje je w przewidzianym miejscu. Zajmuje się rekonstrukcją oryginalnych, zabytkowych mebli: odtwarza brakujące elementy, konserwuje i odpowiednio zabezpiecza przed szkodnikami czy dalszym zepsuciem.

Zawodu stolarza można uczyć się poprzez przyuczenie, na kursach, w technikach oraz szkołach zawodowych lub rzemiosł drzewnych. Istnieją również szkoły uczące zawodu stolarza pod kątem artystycznym, które przygotowują do projektowania i wykonywania nietypowych elementów i mebli z drewna. Najważniejsze w edukacji stolarza są zajęcia praktyczne.

Uczniowie podczas nauki poznają zagadnienia z dziedzin:

- rodzaje drewna i ich właściwości fizyczne
- dobieranie odpowiednich rodzajów drewna do wykonywanego zadania
- rodzaje i właściwości używanych substancji chemicznych
- renowacja wyrobów stolarskich
- rodzaje i obsługa maszyn stolarskich
- podstawy przedsiębiorczości
- rysunek techniczny
- zasady BHP
- zajęcia praktyczne

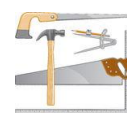
III. Wymagania dla zawodu

Zawód stolarza wymaga przede wszystkim zdolności manualnych niezbędnych przy wykonywaniu niemal każdej z czynności w tym zawodzie. Ważna jest również wyobraźnia przestrzenna, zdolności matematyczne potrzebne przy wykonywaniu obliczeń oraz dobra znajomość geometrii, umiejętność sporządzania i odczytywania rysunków technicznych, dokładność i cierpliwość. Jeśli chodzi o cechy fizyczne stolarz powinien być silnym, zdrowym człowiekiem z dobrym wzrokiem i umiejętnością rozróżniania barw.

Stolarz wykonując swoje zadania często przytrzymuje gwoździe i jednocześnie wbija je młotkiem lub podnosi śrubokręt podtrzymujący klamrę. W czynnościach osadzania, montowania lub okuwania posługuje się narzędziami ręcznymi i ma do czynienia z drobnymi przedmiotami jak śrubki czy zawiasy. Dlatego też praca w tym zawodzie wymaga przede wszystkim sprawnych, zręcznych rąk i dobrej koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Bardzo ważny jest również dobry wzrok i umiejętność rozróżniania barw - szczególnie w pracach renowacyjnych, gdy trzeba idealnie pod względem kolorystycznym dobrać brakujący fragment mebla lub balustrady. Inną niezbędną cechą jest cierpliwość i umiejętność wykonywania pracy monotonnej. Podczas takich czynności jak np. piłowanie, wiercenie, heblowanie, przybijanie ważne jest skupienie uwagi na jednym zajęciu.

Stolarz powinien umieć wyobrazić sobie rezultat swoich działań. Jest to stosunkowo łatwe w przypadku prostych mebli, drzwi lub skrzyń. Zdarzają się jednak zadania bardziej skomplikowane np. dekoracyjny strop kasetonowy, do których wykonania niezbędna jest wyobraźnia przestrzenna. Stolarz musi biegle posługiwać się narzędziami ręcznymi

i mechanicznymi, znać zasady i cele ich działania, w przypadku drobnych uszkodzeń sam powinien umieć je naprawić.

Musi umieć odczytywać rysunki techniczne i przeliczyć podane w nich wymiary na wymiary opracowywanych elementów. Dlatego też w zawodzie tym przydatne są zainteresowania techniczne. Niezbędna jest również znajomość praw fizyki, które pozwolą przewidzieć zachowanie materiałów w czasie pracy oraz zmiany zachodzące w nich pod wpływem ciepła, zimna lub wilgoci.

Od kandydata do pracy wymagane są podstawowe badania lekarskie.

Przeciwwskazaniem do wykonywania zawodu są wady wzroku niepoddające się korekcji, daltonizm, wszelkie choroby ograniczające sprawność manualną rąk, a także przewlekłe choroby dróg oddechowych i alergie.

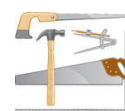
IV. Wykonywane czynności

Najważniejsze zadania stolarza to:

- wykonywanie i konserwacja elementów drewnianych używanych w budownictwie (np. schodów, drzwi, okien, parkietów, szaf wnękowych),
- wykonywanie i konserwacja mebli zwykłych oraz ozdobnych,
- wykonywanie i konserwacja drewnianych przedmiotów codziennego użytku (np. ramy do obrazów, instrumenty muzyczne),
- odnawianie i konserwacja drewnianych antyków.

Czynności, które stolarz wykonuje w trakcie pracy:

- wycinanie elementów drewnianych,
- łączenie elementów za pomocą kleju, śrub, gwoździ lub zszywek,
- szlifowanie,
- heblowanie,
- frezowanie,
- oklejanie mebli,
- lakierowanie, bejcowanie lub malowanie powierzchni drewnianych,
- montowanie mebli i przymocowywanie ich do ścian.

V. Środowisko pracy

Praca stolarza odbywa się zwykle w obiektach zamkniętych - pod dachem. Stolarz pracuje w budynkach mieszkalnych, stolarniach, fabrykach mebli, pracowniach konserwacji zabytków. Narażony jest na hałas maszyn, których sam używa, oraz maszyn pracujących na innych stanowiskach. Oddycha powietrzem zanieczyszczonym pyłami obrabianych materiałów oraz parami farb i lakierów. W jego zawodzie istnieje zwiększone ryzyko zachorowania na choroby alergiczne i nieżyty górnych dróg oddechowych.

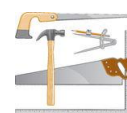
Praca stolarza jest indywidualna i samodzielna. On sam jest więc odpowiedzialny za jakość jej wykonania. Stolarz pracujący w zakładzie stolarskim kontaktuje się ze współpracownikami, podlega mistrzowi, z którym uzgadnia kolejność robót, wyjaśnia rysunki konstrukcyjne i jest również przez niego okresowo kontrolowany. Stolarz mający własną firmę kontakty z ludźmi ma dość częste, ponieważ samodzielnie szuka klientów, rozmawia telefonicznie lub bezpośrednio z osobą zamawiającą usługę, ma kontakt z klientem przy zakończeniu i rozliczeniu pracy.

Stolarz pracuje średnio 6 – 9 godzin dziennie, ma stałe godziny pracy, pracuje tylko w dzień. Może zdarzyć się, że praca musi być wykonywana dłużej, nawet w dni wolne od pracy. Uzależnione jest to od wielkości i terminu zlecenia. Powierzone zadanie stolarz wykonuje samodzielnie, ale jego praca jest okresowo nadzorowana.

Stolarz pracuje w ubraniu roboczym, powinien stosować maseczki ochronne na twarz oraz ochronniki słuchu.

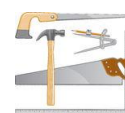
Charakterystyka zagrożeń zawodowych w zawodzie stolarz.

- Stolarz posługuje się narzędziami ręcznymi (piły, dłuta, wiertła, młotki itp.) oraz obrabiarkami do drewna (pilarki, wyrzynarki, wiertarki, strugarki, szlifierki itp.) mogącymi stwarzać niebezpieczeństwo urazów rąk i palców w wyniku nieumiejętnego posługiwania się nimi lub na skutek używania uszkodzonych maszyn i urządzeń.
- Stolarz, przecinając materiały drewniane jest narażony na uderzenie i zranienie odpadem drewna.
- W pracy stolarza istnieje możliwość podrażnienia spojówek, błon śluzowych dróg oddechowych i skóry rąk w wyniku narażenia na działanie zanieczyszczonego powietrza pyłami obrabianych materiałów oraz parami farb i lakierów.
- Stolarz pracuje w wymuszonej pozycji ciała, może to powodować bóle pleców, ramion, rąk i nóg.

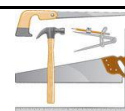

Czynniki środowiska pracy związane z wykonywanym zawodem oraz ich możliwe skutki dla zdrowia

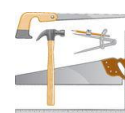
<p>Czynniki mogące powodować wypadki</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Podnoszenie i przenoszenie dużych, nieporęcznych elementów – możliwość urazów w wyniku poślizgnięcia, upadku i przygniecenia 	<ul style="list-style-type: none"> Należy stosować obuwie ochronne ze spodami przeciwpoślizgowymi. Należy stosować bezpieczne metody podnoszenia i przenoszenia ciężkich lub nieporęcznych ładunków oraz stosować urządzenia mechaniczne ułatwiające podnoszenie i przenoszenie.
	<ul style="list-style-type: none"> Ostre narzędzia – możliwość urazów w wyniku ułucia, przecięcia, przekłucia 	
	<ul style="list-style-type: none"> Zaprószenia oczu, głównie pyłem drzewnym, trocinami 	<ul style="list-style-type: none"> Należy stosować okulary ochronne podczas pracy w stolarni, zwłaszcza podczas obróbki drewna zarówno elektronarzędziami jak i podczas prac ręcznych
	<ul style="list-style-type: none"> Ruchome, obracające się elementy maszyn – możliwość urazów (zmiżdżenia, odcięcia palców lub rąk) na skutek wciągnięcia, pochwycenia, uderzenia przez obracające się elementy 	<ul style="list-style-type: none"> Aby zapobiec pochwyceniu przez maszyny, nie należy nosić rozpuszczonych włosów i luźnej odzieży, oraz narzędzi zawieszonych na szyi
	<ul style="list-style-type: none"> Rozbryzgujące się w powietrzu substancje chemiczne (kleje, farby) oraz pyły obrabianych materiałów – możliwość urazów oczu 	<ul style="list-style-type: none"> Należy stosować środki ochrony układu oddechowego chroniące przed wdychaniem pyłów lub aerozoli. Należy stosować okulary ochronne.
	<ul style="list-style-type: none"> W miejscu pracy stolarza znajdują się materiały łatwopalne takie jak drewno, trociny i kleje - możliwość poparzeń na skutek pożaru 	<ul style="list-style-type: none"> Należy stosować miejscowe odciągi (odkurzacze), przystosowane do pracy z materiałami pyłącymi, należy systematycznie kontrolować ich stan techniczny
	<ul style="list-style-type: none"> Możliwość wystąpienia wybuchu, na skutek dużego zapylenia, wadliwie działającego odciągu lub palenia powstających trocin w 	

	urządzeniach grzewczych	
	<ul style="list-style-type: none"> Prąd elektryczny - możliwość porażenia w przypadku wadliwie działającego sprzętu elektrycznego, lub uszkodzenia przewodów zasilających urządzenia elektryczne 	
	<ul style="list-style-type: none"> Upadek na tym samym poziomie, przewrócenie się, potknięcie się na skutek niewłaściwego składowania materiałów, braku ładu na stanowisku pracy 	
	<ul style="list-style-type: none"> Praca na wyższym poziomie, praca na wysokości, możliwość urazów, zwłaszcza przy montażu większych konstrukcji 	<ul style="list-style-type: none"> Do pracy na poziomie wyższym, należy stosować atestowane drabiny i podesty, należy pamiętać o prawidłowym rozstawianiu sprzętu i korzystaniu z pomocy asekuranta, zwłaszcza przy montażu większych i nieporęcznych elementów
Czynniki fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> Nadmierny hałas, którego źródłem są urządzenia mechaniczne – możliwość uszkodzenia słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> Należy stosować ochronniki słuchu.
	<ul style="list-style-type: none"> Zmienna temperatura i wilgotność powietrza w pomieszczeniach – możliwość wystąpienia objawów przemęczenia organizmu 	
	<ul style="list-style-type: none"> Poparzenia, na skutek kontaktu z nagrzanymi piecami i suszarniami do drewna 	
Czynniki chemiczne i pyły	<ul style="list-style-type: none"> Pył drewna – możliwość reakcji uczuleniowych i chorób układu oddechowego (nieżyt błony śluzowej nosa, dychawica oskrzelowa, zapalenie zatok) 	<ul style="list-style-type: none"> Należy stosować środki ochrony układu oddechowego chroniące przed wdychaniem pyłów lub aerozoli. Należy stosować miejscowe odciągi (odkurzacze), przystosowane do
		

	<p>przynosowych, oskrzeli, możliwość wybuchu</p>	<p>pracy z materiałami pyłącymi, należy systematycznie kontrolować ich stan techniczny</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Aerozole klejów i farb – możliwość reakcji uczuleniowych, chorób układu oddechowego, przewodu pokarmowego oraz chorób nowotworowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Należy stosować miejscowe odciągi (odkurzacze), przystosowane do pracy z materiałami pyłącymi, należy systematycznie kontrolować ich stan techniczny
	<ul style="list-style-type: none"> • Żywnice syntetyczne i aldehydy występujące w płytach osb, możliwość alergii i zatruc 	<ul style="list-style-type: none"> • Należy stosować miejscowe odciągi (odkurzacze), przystosowane do pracy z materiałami pyłącymi, należy systematycznie kontrolować ich stan techniczny
<p>Czynniki biologiczne</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Mikroorganizmy chorobotwórcze, pleśnie, grzyby porosty i wątrobowce, które mogą rozwinąć się w niektórych rodzajach klejów, tkanin lub materiałów wyścielających lub w drewnie – możliwość chorób zakaźnych (alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych, grzybica płuc, choroby o podłożu alergicznym) 	<ul style="list-style-type: none"> • Należy utrzymywać wysoki poziom higieny osobistej - pod koniec pracy brać prysznic i zmieniać odzież. Nie należy jeść, pić i palić tytoniu w miejscu pracy. Należy wyznaczyć czysty pokój z dobrą wentylacją na pomieszczenie przeznaczone do odpoczynku oraz spożywania posiłków. • Należy stosować miejscowe odciągi (odkurzacze), przystosowane do pracy z materiałami pyłącymi, należy systematycznie kontrolować ich stan techniczny
<p>Czynniki ergonomiczne, psychospołeczne i związane z organizacją pracy</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Nadmierny wysiłek fizyczny, wymuszona pozycja ciała podczas pracy – możliwość dolegliwości bólowych wynikających z przeciążenia układu mięśniowo-szkieletowego 	<ul style="list-style-type: none"> • Należy stosować bezpieczne metody podnoszenia i przenoszenia ciężkich lub nieporęcznych ładunków oraz stosować urządzenia mechaniczne ułatwiające podnoszenie i przenoszenie.
	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonywanie czynności powtarzalnych – możliwość dolegliwości bólowych głównie kończyn dolnych i górnych 	

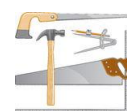
VI. Podstawowy sprzęt

<http://www.narzedziak.pl/category/narzedzia-reczne-narzedzia-stolarskie> Narzędzia stolarskie to szeroka grupa narzędzi ręcznych przeznaczona dla warsztatów stolarskich, ciesielskich, meblarskich itp.

1) Ściski stolarskie – wykorzystywane, gdy chcemy przytrzymać drewniane 2 elementy w określonym położeniu.

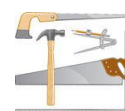
2) Pilarka tarczowa – służy głównie do szybkiego przecinania drewna oraz materiałów drewnopochodnych.

3) Wiertarko-wkrętarka – umożliwia wykonywanie otworów w metalu i drewnie oraz wkręcania wkrętów bezpośrednio w drewno.

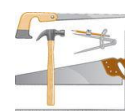
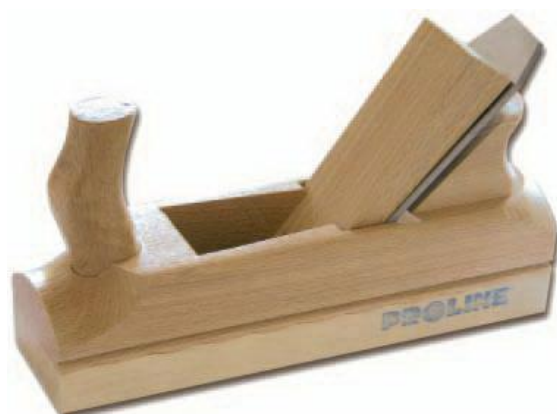
4) Stoły warsztatowe - to wielofunkcyjne miejsce, na którym możemy rozłożyć elementy wykonywanej pracy, a także miejsce do większości obróbek, jak i uniwersalne miejsce do przechowywania różnych rzeczy.

5) Dłuta - ręczne narzędzia używane do obróbki drewna.

6) Strugi – służą do wyrównania powierzchni drewnianych i uzyskania odpowiednich wymiarów (grubość i szerokość), albo dla uzyskania powierzchni kształtowych.

7) Piły ręczne – służą do przecinania drewna.

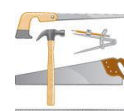

8) Narzędzia do trasowania drewna czyli wyznaczania na jego powierzchni linii obróbki oraz osi i obwodów otworów. Należą do nich m.in. różnego rodzaju miary, liniały, cyrkle, kątowniki, ołówki oraz rysiki.

Teczka zawodu

Stolarz

VII. Jak zostać stolarzem?

Stolarzem można zostać zarówno po ukończeniu zasadniczej szkoły zawodowej lub szkoły budowlanej kształcącej w specjalności stolarz, też szkoły rzemiosł drzewnych, jak i kursów organizowanych przez zakłady doskonalenia rzemiosła. Po ukończeniu szkoły i odbyciu stosownych praktyk nabywa się uprawnień do wykonywania zawodu.

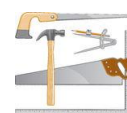
Ze względu na warunki pracy i niebezpieczeństwa z nią związane, niezbędne jest ukończenie kursów BHP. Wymagane są ogólne badania lekarskie. Przy przyjęciu do pracy stolarz dostaje ubranie i rękawice robocze, maseczki ochronne na twarz oraz tzw. ochronniki słuchu.

Zasadnicza Szkoła Zawodowa.

Nauka w szkole trwa 3 lata. Uczeń, aby uzyskać tytuł robotnika wykwalifikowanego w **zawodzie stolarz** musi przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie tzw. egzaminu zawodowego.

Egzamin zawodowy w zawodzie stolarz może być przeprowadzany w ciągu całego roku szkolnego. Egzamin ten obejmuje zakresem tematycznym jedną kwalifikację K1 – Wytwarzanie wyrobów stolarskich. Kwalifikacja ta obejmuje następujące zadania zawodowe:

- Wykonywanie wyrobów z drewna i tworzyw drzewnych;
- Wykonywanie prac związanych z obsługą oraz konserwacją maszyn i urządzeń stosowanych w stolarstwie;
- Wykonywanie napraw, renowacji i konserwacji wyrobów stolarskich.

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie składa się z dwóch części: pisemnej i praktycznej. Część pisemna jest przeprowadzana w formie testów pisemnych. Natomiast część praktyczna przeprowadzona jest w formie testu praktycznego. Egzamin zawodowy jest zdany, jeżeli zdający uzyskał z dwóch części egzaminu:

- 1) z części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania (rozwiązanie poprawne minimum 20 zadań testu pisemnego)
- 2) z części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

Po ukończeniu szkoły zawodowej i zdaniu **egzaminu zawodowego** absolwent uzyskuje tytuł robotnika wykwalifikowanego w **zawodzie stolarz**. Aby podnieść swoje kwalifikacje może zdobyć tytuł czeladnika, a potem mistrza w zawodzie. W tym celu należy zgłosić się z okręgowej Izby Rzemieślniczej.

VIII. Możliwości zatrudnienia i płace

Stolarz jest jednym z bardziej poszukiwanych zawodów na rynku pracy. Znajduje się w grupie zawodów o minimalnym poziomie bezrobocia. Trzeba jednak zwrócić uwagę, że pracodawcy poszukują dobrych stolarzy. W tym zawodzie bardzo liczy się fachowość - umiejętności praktyczne i teoretyczne. Osoby spełniające ten warunek nie mają problemów ze znalezieniem zatrudnienia.

Zarobki zależą od kwalifikacji oraz od warunków finansowych zatrudniającej firmy. Dobry fachowiec zatrudniony w firmie prywatnej zarabia powyżej średniej krajowej. Największe zarobki osiągają właściciele zakładów stolarskich. W zawodzie stolarza częste jest zakładanie własnych firm. Stolarze przeważnie znajdują zatrudnienie w stolarniach, fabrykach mebli, pracowniach konserwacji zabytków, firmach budowlanych.

Zarobki stolarza zależą od miejsca pracy i umiejętności. Według danych z portalu internetowego www.wynagrodzenia.pl dane za rok 2007, przeciętne wynagrodzenia w tej grupie zawodowej wynosiło 3000,00zł. Średnio zarobki wynoszą około 2000zł. Często duży dochód może zapewnić wykonywanie nietypowych przedmiotów z drewna na zamówienie lub renowacja antyków. Zarobki właścicieli zakładów stolarskich kształtowały się na poziomie trzy lub czterokrotnie większym.

Zawody pokrewne:

Cieśla, stolarz budowlany, operator maszyn do obróbki drewna, operator urządzeń do produkcji wyrobów z drewna, klejarz drewna.

Zawody pokrewne:

Cieśla

Stolarz budowlany

Operator maszyn do obróbki drewna

Tokarz w drewnie

Monter wyrobów z drewna

Technik technologii drewna - meblarstwo

Bednarz.

